

OSTATNIE WIADOMOSCI

Prenumerata miesięczna
1.90 z odb. do domu
1.50 z odb. w Adm.

KRAKOWSKIE

10 gr.

Rok V

Kraków, Sobota 14 września 1935 r.

Nr. 255

Duma polskiej floty handlowej okręt „Piłsudski” przybył wczoraj do Gdyni

Wczoraj o godz. 9,30 rano bolownik „Tur” z pilotem i przedstawicielami prasy wyszedł na spotkanie zbliżającego się m/s „Piłsudski”. Na redzie pilot i dziennikarze przeszli na pokład statku, składając życzenia dyrektorowi linii Leszczyńskiemu oraz kapitanowi statku Stankiewiczowi.

W chwili wejścia statku do portu, stojące w porcie okręty powitały go rykiem syren. Na dworcu Morskim i na nabrzeżach zebrały się tysiączne tłumy publiczności, witając statek długotrwałymi okrzykami. Gdy m/s „Piłsudski” zbliżył się do nabrzeża Francuskiego, orkiestra Marynarki Wojennej odegrała Hymn Narodowy, a następnie Pierwszą Brygadę. Okrzykom zebranych tłumów nie było końca.

Po zrzuceniu trapów, pierwszy na statek wszedł minister Przemysłu i Handlu Floyar-Rajchman w towarzystwie komisarza rządu w Gdyni, dyrektora Urzędu Morskiego oraz szeregu dygnitarzy państwowych.

Po wykretowaniu przybyłych pasażerów do zwiedzania statku dopuszczono bardzo ograniczoną ilość osób, w tej liczbie członków bawiących w Gdyni wycieczek czeskiej i innych. Od godz. 14-ej rozpoczęło się zwiedzanie statku przez publiczność.

M/s „Piłsudski” pod względem zewnętrznym i swych urządzeń wewnętrznych wywiera imponujące wrażenie. Należy on do kategorii wielkich transatlantyków zarówno pod względem artystycznego wy-

kończenia wnętrza, jak i pod względem technicznym.

M/s „Piłsudski” liczy 160 m. długości, 23 m. szerokości, 7,5 m. zanurzenia, 15.000 ton wyporności rozwija szybkość, przekraczającą 20 węzłów. Jest to

motórówiec nawskroś nowoczesny, który z godnością reprezentować będzie banderę polską na wodach świata.

Oficjalnie i uroczyste powitanie statku nastąpi w dniu jutrzejszym.

Obrady Ligi Narodów

GENEWA, (PAT). W dniu wczorajszym Zgromadzenie Ligi Narodów w dalszym ciągu prowadziło dyskusję nad rocznym sprawozdaniem generalnego sekretarza Ligi Narodów.

Pierwszym mówcą był delegat Argentyny Quintana, który omówił obszernie wyniki prac pokojowych, podjętych przez Argentynę i Chili oraz Boliwię i Paragwaj, celem zlikwidowania zatargu wojennego o Chaco. Wysiłki te uwieńczone zostały zwołaniem konferencji pokojowej w Buenos Aires, z udziałem Boliwii, Paragwaju, Brazylii, Chili, St. Zjednoczonych, Peru i Urugwaju.

Kolejnym mówcą Graeff (Holandia) stwierdził na wstępie, że w ciągu ostatnich lat debaty na Zgromadzeniu odbywały się w atmosferze pesymizmu. Zanotowano ostatnio fakty ustąpienia niektórych mocarstw z Ligi Narodów a duch Locarna i Genewy doznał osłabienia. Obecnie zaś zagadnienie utrzymania pokoju narzuca się w sposób szczególnie poważny i doniosły.

Z kolei mówca podkreślił doniosłość i użyteczność prac Ligi Narodów w dziedzinie humanitarnej i społecznej, popierając wniosek Norwegii w sprawie powierzenia wszystkich prac, dotyczących się uchodźców jednemu organowi, znajdującemu się pod auspicjami Ligi Narodów.

Dalej mówca z zalem stwierdza, że ilość spraw przekazanych ostatnio trybunałowi haskiemu maleje, że Liga Narodów całkowicie zawiodła w dziedzinie spraw gospodarczych i rozbrojenia. Mówiąc o zagadnieniu zbiorowego bezpieczeństwa p. Graeff oświadczył, że Holandia stwierdza raz jeszcze swe przywiązanie do paktu oraz swą wolę całkowitego wykonania zobowiązań, jakie pakt Ligi na nią nakłada. Ta wierność wobec paktu Ligi przeszkadza jednak Holandii orientować się w trudnościach, jakie stwarza dla pewnych państw przeludnienie i zły rozdział surowców, uznając prawo do ekspansji, mówca nie może jednak zgodzić się na stosowanie sił.

W zakończeniu Graeff zwrócił uwagę na konieczność praktycznego stosowania art. 23 paktu Ligi, domagając się jednakowego i sprawiedliwego traktowania interesów handlowych poszczególnych członków Ligi, gdyż polityka gospodarcza kierować będzie jedne narody przeciwko drugim.

„Jesteśmy silni i zachowamy siłę”

Deklaracja polityczna kanclerza Hitlera

NORYMBERGA, (PAT). Podczas uroczystości otwarcia kongresu partii narodowo-socjalistycznej, przywódca okręgu partyjnego Wagner odczytał proklamację Hitlera do narodu niemieckiego, która jest jednocześnie deklaracją polityczną kanclerza.

Po krótkim ujęciu ogólnej sytuacji międzynarodowej, kanclerz poruszył obszernie wszystkie zagadnienia dotyczące wewnętrznego życia Niemiec, rozprawiając się w ostry sposób z wewnętrznymi wrogami reżimu. Kanclerz przeciwstawił idee narodowe socjalizmowi teoriiom międzynarodowego komunizmu, mającego swe źródło w Moskwie.

Mówiąc o sytuacji międzynarodowej, kanclerz wskazał na „niepokój i niepewność”, charakteryzujące położenie na świecie. Rzesza Niemiecka pragnie zachować powściągliwość wobec wszystkich międzynarodowych kombinacji.

Mówiąc o wrogach wewnętrznych kanclerz podkreślił twarde i mocne stanowisko partii rządzącej. „Nie mamy wogóle potrzeby rozmawiania z naszymi przeciwnikami. Jesteśmy silni i zachowamy siłę. Nie ścierpimy, by ktokolwiek usiłował organizować opór przeciwko naszej sile. Zniszczymy wszelkie objawy oporu.

Głównymi naszymi wrogami są: 1) żydowski marksizm, 2) centrum, 3) pewne elementy typowej reakcji burżuazyjnej.”

Jedną zasadą musi być przeprowadzona ze szczególną i fanatyczną ścisłością: Wróg państwa narodowo-

socjalistycznego — wewnętrzny lub też zewnętrzny — nie może odgrywać roli w Niemczech!

Przechodząc do niebezpieczeństw, grozących ze strony „politykujących wyznawców”, kanclerz podkreślił z naciskiem, że partja nie miała i nie ma zamiaru prowadzenia jakiegokolwiek wojny przeciw chrześcijaństwu. Państwo nie będzie jednak tolerować politykujących wyznawców religijnych.

Proklamacja kanclerza Hitlera kończy się niezwykle ostrym zdaniem pod adresem Sowietów: „W chwili gdy bolszewicki żyd w Moskwie w nowej zapowiedzi walki głosi światu hasło zniszczenia — stajemy, my narodowo-socjaliści, tem mocniej przy naszym wspólnym sztandarze, niosąc go przed sobą z świętem postanowieniem prowadzenia walki przeciw dawnemu wrogowi”.

Zabójca senatora Longa

należał do tajnej organizacji, która uknuła spisek

ST. LOUIS, (PAT). Tutejszy dziennik „Star-Times” zamieszcza własną wiadomość z Baton Rouge, jakoby sekretarz

zamordowanego senatora Longa, niejaki Charles Christenberry miał twierdzić, że zabójca senatora Longa dr. Weiss należał do tajnego związku, który w dn. 21 lipca na tajnym posiedzeniu odbytem w jednym z hoteli w Nowym Orleanie wydał rzekomo wyrok śmierci na senatora Longa.

Przebieg obrad utrwalony został przez dyktafon, ukryty w pokoju przez jednego z sekretarzy zmarłego senatora. Na płycie dyktafonu m. in. utrwalony został głos męski, który mówi:

„Zabójca Longa musi być wylosowany. Potrzebujemy właściwie jednego człowieka, jednego rewolweru i jednej kuli”.

Na posiedzeniu tem Weiss miał wyciągnąć czarną gałkę na skutek czego stał się potem wykonawcą wyroku.

Kongres stanu Luizjana postanowił, iż trumna ze zwłokami zamordowanego senatora wystawiona będzie przez dwa dni w sali obrad kongresu na widok publiczny, w sobotę zaś senator Long pochowany będzie na Capitolu.

Zakwitły ponownie sliwy

PUCK, (PAT). W ogrodach w pobliżu Pucka w majątku Celbowa zakwitły sliwy po raz drugi w r. b. Sliwy już owocowały, a plan z nich został zebrany. Kwiat obecny niczem nie różni się od wiosennego. Na stokach Jastrzębiej Góry nadal kwitną jeżyny.

Barbarzyństwo czeskie

MOR. OSTRAWA, (PAT). Czeski ksiądz katolicki Hrusztycki, narzucony wiernym polskiej miejscowości Lutynia na Śląsku n/Olzą polecił zamalować na miejscowym ementarzu wszystkie napisy na nagrobkach

w języku polskim. Zamalowane zostały takie napisy, jak: „Błogosławieni umarli, którzy w Panu umierają”, lub „Zmiłujcie się nade mną, wy przyjaciele moi, boć mnie ręka Pońska dotknęła”.

Przed plebiscytem w Grecji

PARYŻ (PAT) — Havas donosi z Aten, że deputowanemu Panayotakosowi, rannemu podczas zajść poniedziałkowych gdy stanął w obronie brata, generała Panayotokosa, amputowano rękę. Przewodniczący zgromadzenia narodowego Vozikis domaga się sądu na sprawców krwawych rozruchów. Obecnie sprawa znajduje się w ręku sądownictwa wojskowego.

Prasa przewiduje rychłe zmiany w rządzie w kierunku zaakcentowania tendencji monarchistycznej.

Plebiscyt w sprawie restauracji monarchii w Grecji został wyznaczony na dzień 27 października r. b.

Krwawa walka w parlamencie

Jeden poseł został zabity, a dwóch odniosło ciężkie rany

PARYŻ (PAT) — Havas donosi z Meksyku, że dyskusja parlamentarna nad rewizją regulaminu obrad przeistoczyła się w powszechną krwawą walkę. Padło ponad 100 wystrzałów rewolwerowych. Jeden de-

putowany został zabity, dwóch jest ciężko rannych.

W strzelaninie wzięła udział

publiczność, znajdująca się na galerji. Policja otoczyła gmach parlamentu.

Skarb znaleziono w kościele

W kościele farnym w Konarzynie na Kaszubach pod stopniami ołtarza znaleziono ukryty skarb, zawierający szkatułkę z dokumentami i worek pieniędzy

zawiera monety z lat od 1764 r. w ilości 169 srebrnych groszy pruskich, 72 talarów z 1764 r., w tem trzy monety z 1776 r. Dokument stwierdza, że pieniądze te należą do Brackiej Kasy Opactwa Boskiej kościoła w Konarzynie. Dokument datowany jest z r. 1823.

Nowy SPORTOWIEC

Jest dzie do nabycia wszędzie, przynosząc jak zwykle sensacyjną wiadomość i z kraju i zagranicą.

Niespodzianka dla Czytelników: nowy konkurs z nagrodami. Omówienie szans Polaków przed meczem z Łotwą i Niemcami. Dalszy ciąg sowerolacyjnej powieści: Krew na ringu.

13 balonów pomknie w nieznana dal w walce o sławny puchar Gordon-Bennett'a

Z okazji tegorocznych zawodów balonowych o puchar im. Gordon Bennett'a jakie odbędą się w dniach 14 i 15 b.m., zorganizowany został Meeting lotniczy, który w wielkim stopniu przyczynić się powinien do popularzacji lotnictwa. A więc zawody balonowe przekształcają się dzięki temu w wielkie święto lotnicze i do tego dostosowany został program, zakrojony na szeroką skalę.

Zasadniczy regulamin zawodów, które ustanowione zostały w roku 1906, przewiduje następujące punkty:

Udział w zawodach brać mogą balony wolne o pojemności nie większej od 2200 metrów sześciennych.

Balony muszą być napelnione jednakowym gazem.

Zalógę balonu stanowią dwie osoby.

Zgłoszenia nastąpić muszą tylko za pośrednictwem Aeroklubu narodowego, przyczem jeden Aeroklub może zgłosić co najwyżej trzy balony.

Puchar im. Gordon Bennett'a, stanowiący główną nagrodę, otrzymuje Aeroklub zwycięzcy. Trzykrotnie pod rząd, zdobycie pucharu przez jeden i ten sam Aeroklub stanowi o przejściu go na własność.

Rok bieżący przesądzić może o rozgrywce ostatecznej. Wiadomo bowiem, że Aeroklub Rzeczypospolitej, który bierze udział w zawodach dopiero od roku 1932 zdobył już puchar Gordon Bennett'a przez dwa lata z rzędu. Jeśli zdobędzie go i w tym roku, to tem samem pozyska go na własność. Pytanie teraz tylko zasadnicze, czy po zyska?

Jakkolwiek szanse ekipy polskiej są równie w roku bieżącym bardzo duże, to jednak nie wolno bagatelizować konkurencji pozostałych sześciu Aeroklubów, które nadesłały na zawody swych najlepszych za-

wodników, a mianowicie: Niemiec, Belgii, Stanów Zjednoczonych, Francji, Holandji i Szwajcarii:

Lista zawodników w roku bieżącym przedstawia się w sposób następujący:

Niemcy 3 balony: „Alfred Hildebrandt” (Bertram Otto, Prehm Wilh.), „Erich Deku” (Götze Karl, Lohmann Werner), „Deutschland” (Stüber Eugen i Schäfer Werner).

Belgia 2 balony: „Belgica” (Demuyter Ernest drugi, niewia-

domy), „Bruxelles” (Quersin Philippe, van Schelle Marcial).

Stany Zjednoczone 1 balon: „U. S. Navy” (Tyler Raymond, Orville Hovard).

Francja 2 balony: „Maurice Mallet” (Dollfus Charles, Jacques Pierre), „Lorraine” (Boitard Albert, Cormier Georges)

Holandja 1 balon wypożyczony przez Polskę „Toruń” (ten Bosch Maurits, van Tijen Jacobus Eliza).

Polska 3 balony: „Kościsz-

ko” (Hynek Franciszek, Pomański Wł.), „Polonia II” (Budzyński Zb., Wysocki Wł.), „Warszawa II” (Janusz Antoni, Wawszczak Ign.).

Szwajcaria 1 balon (Tilgenkamp Erich, Michel Friedrich).

Ogółem stają zatem do zawodów 13 balonów, które rozegrają między sobą powietrzny bój o palmę pierwszeństwa.

W numerze jutrzejszym podamy dokładny program zawodów.

Rodzice zakatowali dziecko na śmierć

Sąd ukarał ich czteroletniem więzieniem

Józef Asiesiukiewicz po śmierci swojej żony, Pauliny nie czuł wcale żalu. Tem mniej przejmował się losem córki z tego małżeństwa, dwuletniej Marysi. Małenka sierotka umarłaby z braku opieki, gdyby nie zajęli się nią litościwi sąsiedzi, Kupcowie. Bezdzietne małżeństwo przysparzało Marysi, wychowując ją niczem własne dziecko.

Ale Asiesiukiewicz ponownie się ożenił i zażądał od Kupców wydania dziecka. W ten sposób Marysia znalazła się pod dachem macochy i ojca, którzy wzajemnie prześcigali się w wyrządzaniu krzywdy niewinnemu dziecku. Bite, dręczone, narażane na ustawiczny głód dziecko niejednokrotnie uciekało z domu, chroniąc się u swych przybranych rodziców. Za każdym razem Asiesiukiewicz zabierał małeństwo do siebie, czemu Kupcowie nie mogli się przeciwstawić.

Tak trwał kilka miesięcy. Na początku tego roku 3-letnia Marysia zmarła w domu ojca. Śmierć dziewczynki nie wywołała wielkiego zdziwienia i zwłoki jej pochowano na cmentarzu.

Aż oto w parę dni po pogrze-

bie Asiesiukiewicz skierował do prokuratora pismo, w którym podał, że córka jego zmarła gwałtowną śmiercią, zapewne otruta przez kogoś, kto podsunął jej pożywienie.

Prokurator nakazał ekshumację zwłok. Przeprowadzona sekcja nie ujawniła jakichkolwiek śladów otrucia. Niemniej jednak wykazała, że całe ciało dziecka jest posiniaczone, a wewnętrzne narządy nie wyłączając jelit są poprostu odbite.

Nie ulegało wątpliwości, że dziecko zmarło od pobicia. I Asiesiukiewicz zamiast odsunąć od siebie podejrzenia, skierował w swoją stronę dowody swej winy. Teraz prokurator przeprowadził dochodzenie, które wykazało, że Asiesiukiewicz i jego żona poprostu znęcali się w jaknajbardziej ohydny sposób nad nieszczęsną sierotką.

Asiesiukiewiczowie stanęli

przed Sądem Okręgowym, gdzie starali się zrzucić z siebie odpowiedzialność, twierdząc, że Marysia w czasie jej bytności u Kupców spadła z pieca i to było przyczyną śmierci.

Na przewodzie sądowym udowodnione jednak zostało, że Kupcowie byli wybawicielami małej dziewczynki i gdyby nie ich opieka, dziecko zmarłoby z głodu oddawna.

Wyrodne małżeństwo zostało skazane po 8 lat więzienia.

Wczoraj naskutek odwołania obrony sprawa znalazła się w warszawskim Sądzie Apelacyjnym, który zmniejszył obojgu oskarżonym karę do 4 lat więzienia. Sąd Apelacyjny uznał, że Asiesiukiewiczowie nie mieli zamiaru pozbawić dziecka życia, a śmierć była wynikiem brutalnego obojętństwa oskarżonych z małżeństwem.

Rozwadowski przed sądem

Dzisiaj wygłoszą przemówienia strony

W procesie Aleksandra Rozwadowskiego, oskarżonego o usiłowanie zabójstwa żony oraz ppór. Kierglewicza i osób to-

warzyszających, wczoraj nastąpiła przerwa w rozprawach. Omgdajsze badanie świadków, trwające do godz. 12 w nocy, nie wyczerpało ich listy tak, że dzisiaj będzie badany jeszcze jeden świadek.

Dzisiaj także rozpoczną się przemówienia stron. Ze względu na olbrzymi materiał sądowy przemówienia te będą trwały długo i wątpliwym jest, by dzisiaj jeszcze zapadł wyrok.

Karykatury polityczne

Sir Samuel Hoare, angielski minister Spraw Zagranicznych, który wygłosił ostatnio wielką mowę w Genewie.

Wesoły Kącik

LAKOMY KON

Do adwokata zgłasza się niewiasta z wypiekami na twarzy.

— Panie mecynasie — mówi — sędzić się chce.

— Z kim?

— Z koniem. Koń mi krzywdę wielką zrobił.

— Co się stało?

— Onegdaj moje państwo, u których ja za kucharkę służę z letniaków przyjeżdżałam, z rzeczami furmankom pojechałam.

— No i koń panią w drodze ugryzł?

— Żeby mnie, toby wielkiej krzywdy nie było... Ale na furmance mój siennik leżał, którego w zeszłym tygodniu świeżym sianem napchałam, bo ja lubię miętko...

— Co dalej?

— W drodze z gorącą się zdrzemnęłam, a furman stanął przed knajpą, żeby się czego na pić. Wtedy koń z Innej furmanki, co za naszą stanęła, pogryzł siennik i siano zaczął żreć.

— I z takim głunstwem pani do mnie przychodzi? — wzrusza ramionami adwokat.

— To nie koniec panie mecynasie... W sienniku pieniądze miałam schowane... parę lat zbierałam. I koń je razem z sianem zeżarł.

— Dużo było?

— Cztery papierki po 50 i sześć po 20. Razem 320 złotych zeżarł. Prócz tego paszport zeżarł, metrykę zeżarł i cztery fotografie zeżarł.

Niewiasta wyjmując chusteczkę i obciera zapłakane oczy.

— Niech pani nie płacze — uspakaja ją adwokat.

— Bo żeby choć pięćdziesiątki zostawił — lka klientka. — A takie bydle bez żadnej litości żre! Całki mój majątek zeżarł, którego w pocie czoła zbierałam...

— Świadczenie widzieli jak koń jadł siano i panie pieniądze?

— Nikt nie widział. Jakiem się obudziła, już pół siennika było zeżarte.

— A właściciel co mówił?

— Wyszedł z knajpy i wodą chciał konia poić, żeby przedź trawił. Ale ja nie dałam, bo się bojałam, że od wody fotografie zblaknieją.

— Hm... — kiwa głową adwokat. — Sprawa trudna... Ale zrobimy co się da. Zaskarżymy gospodarza, zażądamy przeprowadzenia analizy celu stwierdzenia jego zawartości... Hm... może się coś zrobić, może z tego coś wyjdzie.

— Panie mecynasie — woła pocieszona niewiasta. — Niech się pan postara, żeby wyszło! Już mniejsza z fotografiami, ale żeby choć pieniądze wyszły i choć bodaj jeden dokument. Jak tylko co wyjdzie zaraz panu mecynasowi część dam.

Napoleon Sadek.

—ZAKŁAD POŁOŻNICZY—
D-ra KAMIŃSKIEGO Nowogrodzka 20
PORODY OPERACJE KOBIECE

W OBRONIE PRZEMYSŁU LUDOWEGO I DOMOWEGO

Związek izb rzemieślniczych wystosował do ministra przemysłu i handlu obszerny memoriał przeciwko za rządzeniem, wyłączającemu przemysł ludowy i domowy oraz pracę chałupniczą z pod przepisów prawa przemysłowego.

Memoriał dowodzi, iż zarządzenie powyższe jest pod wielu względami szkodliwe dla interesów rzemiosła i domaga się nowego unormowania stosunków prawnych w tej dziedzinie.

Utonęła w ziarnie zboża

Przedsiębiorstwo zbożowe „Rundstein i Czerniawski” w Białymstoku wynajęło składy u właściciela ich Walendziaka, który pozostał na stanowisku zarządcy.

Składy zbożowe były już bardzo stare i niejednokrotnie robotnicy ostrzegali Walendziaka, że stropy i podłoga uginają się pod ciężarem nagromadzonego zboża. Walendziak na kazywał podpieranie belkami uginających się części budowli, jednak nie odnosiło to skutku. Aż wreszcie nastąpiła tragiczna katastrofa.

Jeden ze stropów na wyższym piętrze zawalił się i lawina zboża spadła na piętro niższe. W tym czasie była tam zale-

ta robotnica Emilia Zdanowicz. Spadające ziarno poprostu zasypało ją powyżej głowy. Mimo natychmiastowej pomocy — Zdanowiczównę wyciągnięto z topieli zbożowej zaduszoną.

Walendziak stanął przed Sądem Okręgowym, który skazał go za spowodowanie śmierci przez niedbalstwo na 1 rok więzienia. Od tego wyroku odwołał się skazany i sprawa znalazła się wczoraj na wokandzie Sądu Apelacyjnego w Warszawie. Walendziak dowodził, iż wypadek był spowodowany nie przez niedbalstwo, gdyż wszystko robił, by budowlę utrzymać w należyłym stanie, lecz przez siłę wyższą, za którą nikt nie odpowiada.

Przegrał wyścig o życie

Mordercy dopędzili go i zakłuli nożami

Do jakiego stopnia złość i nie-

nawiść potrafi opanować człowieka, świadczy chyba najwymowniej sprawa, którą rozpo-

znawał wczoraj Sąd Apelacyjny w Warszawie.

Bracia Wincenty i Bolesław Makowski żyli w ciągłych targach ze Stanisławem Szymańskim. Niejednokrotnie dochodziło do głośnych awantur i bójek, z których zwycięsko wychodziła bądź ta, bądź tamta strona. Wreszcie Makowscy postanowili ostatecznie rozprawić się z Szymańskim. Ten, widząc obu braci uzbrojonych w długie noże, wszedł na wóz i zaczął uciekać. Makowscy również wsiadli na wóz i rozpoczęli niesamowity pościg.

Szymański podcinał konie, które padały ze zmęczenia. Makowscy ze swej strony nie szczędzili swym koniom batów. Dość na tem, że pościg trwał kilkadziesiąt kilometrów! Szymański nie zdołał uciec. Makowscy dogonili go i zakłuli nożami.

Sąd Okręgowy skazał obu zabójców po 8 lat więzienia.

Wczoraj Sąd Apelacyjny wyrok ten zatwierdził.

Wrzesień

13

Piątek
Filipa

KRONIKA KRAKOWA

Sensacyjne tło zbrodni na Sikorniku

(M) Wielokrotnie podawaliśmy szereg przypuszczeń hipotez, że sprawca ohydnej zbrodni dokonanej na śp. Julji Gierasówny musi się znaleźć.

My jedni staliśmy niezachwianie na stanowisku, że mimo kompletnego braku jakichkolwiek śladów, sprawca się odnajdzie i sprawiedliwości stało się zadość.

Wydawałoby się początkowo, że przypuszczenia nasze, a raczej pewność nasza, nie jest uzasadniona.

A jednak... rzeczywistość przyznała nam słuszność. I oto dziwny zbieg okoliczności: dziennik nasz pierwszy w Krakowie stał się zwiastunem ujęcia morderczyni Gierasówny.

Gdy w późnych godzinach wieczornych wydał się nadzwyczajne wydanie, Kraków jakgdyby się zmienił: grupki na ulicach żywo komentowały rewelacyjne wiadomości, zawarte w naszym nadzwyczajnym wydaniu.

I oprócz uznania dla sprawności informacyjnej dla naszego pisma słyszeliśmy w pierwszym rzędzie słowa wielkiego podziwu skierowane pod adresem krakowskich władz śledczych, a przede wszystkim pod adresem sędziego śledczego dr. Rogowski go, oraz kierownika Wydziału Śledczego P. P. naczelnika Pollaka.

I nie będzie przesadą jeśli stwierdzimy, że opinia społeczeństwa odetchnęła z ulgą na wiadomość aresztowania sprawczyni mordu na Sikorniku.

Zważyć trzeba bowiem, że żadne morderstwo nie wywarło w Krakowie takiego wrażenia, jak zamordowanie śp. Gierasówny. Zaś z wiadomością o ujęciu młodocianej, bo 15-letniej morderczyni, do tego morderczyni działającej z przemyślanym planem mieszała się gorycz, że nastąpiły dziś takie czasy, w których możliwym jest nawet tak zwyrodniałe deprawowanie młodych, zaledwie wkraczających w życie istot, jak 13-letniej śp. Gierasówny.

Odsłoniło się bagno moralne o którym niewolno milczeć, które trzeba i musi się napiętnować i pokazać ludziom przed oczy brutalnie, bez żadnych ostrożeń i niedomówień. Ujrzeliśmy tragedję głębszą i ważniejszą od tej, która zakończyła się śmiercią biednej dziewczyny na Sikorniku.

Ta tragedja jest tragedją społeczną, który w konsekwencjach prowadzi do zdeprawowanie dusz szerokich mas.

Dowiedzieliśmy się o sprawach, których najbardziej szatańska fantazja nie pomyślała...

Dzieci, dziewczęta, które na świat jeszcze nie mogą trzeźwo patrzeć zagarnia sieć deprawacji, niszczy je bezwzględnie, rozpija je alkoholem, wciska w dziecięce dłonie brudny pieniądz i rzuca na strome zbocza wiodące prosto do rynsztoka.

I wśród tych twarzy dziecięcych mających wyrazy potępienia i martwej rezygnacji spotkaliśmy już usta, mówiące plugawie i uśmiechy makabryczne swoją rozwiślnością.

W pewnym momencie zeznań Czakówny padło nazwisko 62-letniego biletera kinoteatru „Promie”, b. muzyka Karola Formanka, zamieszkałego przy ul. Zamenhofska. Ustalono potworny szczegół, a mianowicie, że ten zwyrodniał starzec, posiadający już wnuki, wabił śp. Gierasównę do siebie, demoralizując ją w ohydny sposób.

Ażeby uczynić dziewczynę

uległą jego zwyrodniałym zachciankom Formanek dawał dziewczynie pieniądze, a ponadto puszczał ją bez biletu do kina.

Formanka aresztowano i osadzono w więzieniu śledczym, gdzie oczekiwać będzie procesu, który niewątpliwie skończy się wyrokiem skazującym.

Ponadto w toku zeznań i dochodzeń znaleziono jeszcze innego osobnika, rzekomo aktora niejakiego Siatkę, który pozostawał w bardzo bliskich stosunkach z Czakówną i który przez to stał się niejako pośrednim powodem ponurej tragedji. Śp. Gierasówna wiedziała o tajemnicy Czakówny i odgrażała się, że o wszystkim doniesie matce Czakówny, czego ona wiele się obawiała. I wówczas Czakówna postanowiła przyjaciółce zamknąć usta na wieki, co też wykonała na Sikorniku podczas zabawy w ciuciubabkę, udusiwszy denatkę taśmą zawieszoną przygotowaną. Po dokonaniu zbrodni Czakówna zapełniła swo-

bodnie powróciła do domu.

Sledztwo trwa w dalszym ciągu, tak samo żmudne i energiczne. Należy wyjaśnić całkowicie tło, na jakim rozegrał się niecodzienny dramat. Na wyniki tych dochodzeń czeka wstrząśnięta do głębi opinia publiczna, domagająca się przykładowej kary na wszystkich, którzy są moralnymi sprawcami tego, co na Sikorniku miało tak tragiczny swój wyraz.

Dochodzenia energicznie prowadzone, dadzą nam pełny obraz również roli ludzi z uniwersyteckim wykształceniem, deprawujących dzieci.

Tak więc zupełnie odpadły podejrzenia — po ostatnich zeznaniach Czakówny — skierowane przeciwko niejakiemu Korzeniowskiemu, karaniem już za uwiedzenie nieletnich, a którego w związku z tą zbrodnią — jak już donieśliśmy — aresztowano, jak również przeciw niejakiemu M., którego widywano w towarzystwie obu dziewcząt.

CO MÓWI LUD?

W szponach Spółdzielczego Banku Urzędniczego

Wykorzystując ciężką sytuację materialną urzędników w czasie, gdy miesięczna pensja takowych nie wystarczała prosto na zakupno jednego ubrania, zawiązały się naschwał w Krakowie i pod szumną i zachęcającą nazwą dwa bankzki, mianowicie Bankrutowana Spółdzielnia kredytowa funkcjonariuszy państwowych i wojskowych „Stok”, oraz Spółdzielczy Bank Urzędniczy, mający obecnie swą siedzibę przy ulicy Szczepańskiej 2 w Krakowie i którego obecnym dyrektorem czy likwidatorem jest p. mgr. Józef Przetorski.

Bankzki owe zaofiarowały o wym swą szumnie zareklamowaną pomoc w ten sposób, że przyjmowały na siebie pośrednictwo i porękę przy zakupnie na raty towarów przez wspomnianych urzędników u skartelizowanych i porozumionych z tymiż Bankami kncpów krakowskich za odpowiednią prowizję i ściąganiem od tych pierwszych wpisowego i udziałów w kwocie 50 zł., nie wydając atoliniłkomu z owych „członków” względnie zainteresowanych odnośnych bankowych statutów.

Nieszczęście chciało, że obok tysięcy innych tego rodzaju nieszczęśliwców wpadłem również w r. 1927 w sidła i szpony jednego i drugiego, pomoc zaś owych okazała się w praktyce taką, iż tak mnie jak i tamtym przepadły w obu wspomniane udziały, a zakupione przezemnie za pośrednictwem drugiego z tychże u pewnego kupca nbranie, wartości co najwyżej 100 zł., kosztuje mnie dotychczas i dzięki dobroczynnej pomocy tegoż około 600 zł., ile zaś będzie kosztowało faktycznie nie wiem jeszcze, w każdym razie o 400 zł. więcej, czyli 1000 zł., bowiem Banczek ów zażądał obecnie odemnie, jako od „członka”, dopłaty owej kwoty tytułem poniesionych strat, wynikłych z powodu ograbienia w międzyczasie mienia bankowego przez tegoż byłych dyrektorów i łajdakiej gospodarki.

Jakim wyłem dobrodziejstwa i solidności jest Banków w dalszym ciągu, dowodem tego, iż licząc najprawdopodobniej na to, że nie będą więcej w posiadaniu odnośnych receptisów i

pokwitowań, zażądał przed kilku miesiącami i pomimo widniejącej w tegoż księgach zapłaty, a więc po 6 latach ponownego uiszczenia zapłaconej przezemnie jeszcze w 1930 r. jako rzekomej wierzytelności kwoty 181 zł. wraz przynależnościami około 250 zł., a co mu się jednak nie udało dzięki posiadaniu przezemnie szczęśliwym trafem odnośnych receptisów nadawczych i wniesienia do Prokuraturji w Krakowie doniesienia karnego o przestępstwo dochodzenia z dokumentu zapłaconej już należności, za czegoż kara więzienia do lat 3.

Taką to oto pomoc rozwinęły owe Bankzki na oczach całego

Z Teatru im. J. Słowackiego „Wychowanka”.

KINA

Adria: „Marzące usta”.
Atlantyc Nie chcę wiedzieć kim jesteś
Apollo „Kaprys Hiszpanki”.
Bagatela „Malowana zasłona” i rewjw
Jesienne podrygi.
Promie: „Wiosenna parada”.
Stella „Antek policmajster”.
Swit „Pat i Patachona jako jazzbandziści”.
Sztakm: „Dziewczę z oboków”.
Uciecha „Mała mateczka”.
Wanda: „Legjon nieustraszonych”.

Radjo

Kraków G. 15.15 Transm. z Warsz.
15.30 Muzyka 18.20 Lekkie piosenki
18.30 Przez moje okno 18.40 Wiadom.
bieżące 19.05 Wiadomości sportowe
19.30 Transm. z Warsz. 22.30 Muzyka
taneczna z płyt.

Nocny dyżur aptek

Apteka pod Złotym Tygrysem Szcze-
pańska 1, pod Aniołem Stróżem Ko-
ściuszki 18, pod Temidą Długa 66
pod Barankiem Mikołajska 4, Niebie-
ska Starowiślna 77

Podgórze pod Hygeą Kalwaryjska
L 27.

Nocny dyżur lekarzy

Dr. Redo Aleksander Felicjanek 6.
Dr. Laudau Zygmunt Zyblikiewicza 19.
Dr. Sokolowski Adam Basztowa 24.
Dr. Stern Natan Dietla 15.

Afera 2-eh krawców krak.

Abraham Lichtenfeld krawiec zamieszkały w Krakowie przy ul. Wielickiej 26 oraz Chaim Leib Keller krawiec zam. przy ul. Krakowskiej 53, postanowili w lekki sposób zdobyć nieco gotówki, a dowiedziawszy się że niejaka Edka Silberspitr ma ochotę wyjechać do Palestyny przedstawili się jej jako agenci specjaliści od tych spraw, obiecali wystarać się jej o papiery oraz ułatwić wyjazd zagranicę.

Silberspitr uwierzyła Lichtenfeldowi i Kellerowi, wręczyła im 1100 zł. Jednakowoż ci więcej się jej nie pokazali.

Cała sprawa znalazła swój epilog wczoraj w sądzie okręgowym karnym w Krakowie.

Celem przesłuchania dalszych świadków rozprawę odroczone.

Aresztowanie 3 oszustów w Krakowie

Organa P. P. aresztowały trzech wyrobników, a to 32-letniego Andrzeja Chwałka, zamieszkałego w Starej Olszy przy ul. Potockiego 7, 31-letniego Władysława Horaczka z Łagiewnik 1. 57 oraz 33-letniego Wojciecha Barasia z Balic.

Wszyscy trzej w dniu 10 bm. na szkodę Zofji Dulińskiej zamieszkałej przy ulicy Sienkiewicza 6, sfalszowali wagę i zamiast 69 qn. węgla odważyli tylko 28 qn., przez co Dulińska poniosła szkodę na kwotę 92 złotych.

Wypadek absolwenta gimnazjalnego

Wczoraj w nocy na wiadukcie kolejowym k. Swożowice miało miejsce zderzenie 2 rowerzystów. Jeden z nich został ciężko rannym, bowiem odniósł szereg poważnych obrażeń. Jest nim 21-letni absolwent gimnazjalny z Ustronia nazwiskiem Jan Bąk.

Nieszczęśliwego zawezwane Pogotowie Ratunkowe po opatrzeniu odwiozło do szpitala św. Łazarza.

Zderzenie taksówki z motocyklem w Krakowie

Wczoraj ulicą Ks. Józefa Poniatowskiego z przeciwnych stron jechało auto oraz motocyklista. W pewnej chwili auto najechało na motocyklistę i potrafiło go tak silnie, że ten ratując się z motorem wyrzucił się na jezdnię, odnosząc szereg poważnych obrażeń. Jak się okazało, auto było wojskowe o znaku rejestracyjnym Nr. 8449, zaś ranny motocyklista nazywa się Jan Hajduk, ma lat 27, jest ogrodnikiem, mieszkającym w Bronowicach Małych 145. Hajduka przewiozło Pogotowie Ratunkowe do szpitala.

Zatrula się gazem przy ul. Sebastjana

Kroniki raz po raz notują przypadki zacczadzenia gazem świetlnym. Wynika to z nieostrożnego względnie nieumiejętnego obchodzenia się z urządzeniami gazowemi, tak też było i w tym wypadku.

Wczoraj o godz. 3 nad ranem wezwano pogotowie ratunkowe na ul. św. Sebastjana 32 na II piętrze gdzie 24-letnia Helena Bauman doznała przypadkowego zacczadzenia gazem świetlnym. Po zastosowaniu środków ratunkowych pozostawiono ją o piece domowej.

społeczeństwa oraz władz politycznych i prokuratorskich, niszcząc bezkarnie tysiącom urzędników i oficerów i tak nie wesołą egzystencję.

Czyż nie znajdzie się na owe i tym podobne „trujące” lekarstwo czy tama?

Czyż każdorazowe rozstrzeżenie owej rzekomej pretensji u swych ofiar będzie przez sądy akceptowane, a twierdzenie setek pokrzywdzonych pozostanie bez znaczenia?...

Temido! zstąp wreszcie na ziemię!

Antoni Zygmunt

Kraków, al. Czarnieckiego 16.

Zniżka do kin: „Adria”, „Atlantic”, „Swit” lub „Bagatela” dla Czytelników „Ostatnich Wiadomości Krakowskich” Ważny tylko w dniu 12 września 1935 r.

Ważne dla Czytelników!

Z dniem dzisiejszym wprowadzamy zniżoną prenumeratę z dostawą do domu za cenę

ZŁ. 1.⁹⁵

Prenumerata z odbiorem w administracji **zł. 1.50**

Każdy nowy prenumeratorem otrzymuje natychmiast

2

cenne premje!

Adres redakcji i administracji: **Kraków, ul. Na Gródku 2.** Konto P. K. O. Nr. 414 795.

Samobójstwo z miłości.

W zamiarze samobójczym wyskoczyła z okna 2 piętra i poniosła śmierć na miejscu 21-letnia Raizla Wejnberg zamieszkała w Łodzi na ul. Limanowskiego 28.

Powodem samobójstwa był zawód miłosny.

Masowe zatrucie dzieci

Dzieci szkolne z Chorągwi, powracając do domu, natknęły się na wysoką roślinę rosnącą w jedyń z ogrodów w Wieliczce o owocach podobnych do kasztana.

Pestki owoców tak zasmakowały dzieciom, że poczęły je ze smakiem zjadać. Skutki tej biesiady jednak okazały się fatalne.

Po kilku minutach pięcioro dzieci wilo się w bólach, reszta uciekła ze strachu. Zaalarmowany wypadkiem lekarz miejski udzielił dzieciom pierwszej pomocy a po wypompowaniu żołądka nakazał bezzwłocznie przewiezienie dzieci do szpitala.

Dzieci w stanie bardzo ciężkim przewieziono do Krakowa.

Wdrodze dwoje zmarło. Ogółem zatruto się 12-cioro dzieci w wieku od 8—9 lat. Bliższe badania tajemni. zej rośliny wykazały, że to jest t. zw. po niemiecku Stechapfel, po łacinie datura stramonium.

R ślina o owocach trujących. Oznaki zatrucia u wszystkich dzieci były takie, jak oznaki po zażyciu atropiny.

Odpowiedzialny Redaktor i Wydawca

Alfred Kwiatkowski.

Drukarnia Monopol, w Krakowie ul. Na Gródku 2. — Tel. 173-02.

Laureaci naszego konkursu mają głos!

W najbliższych dniach zaczynamy drukować dalsze zdjęcia uczestników konkursu

— Dziś w dalszym ciągu oddajemy głos laureatom naszego konkursu filmowego, a mianowicie: pp. Helenie Piątkównie i Henrykowi Staroszowi.

CHCĘ GRAC W WESOLYM FILMIE!

— Dużo tańczę i dobrze tańczę! — mówi panna Halina Piątkówna, zamieszkała przy ulicy Tarchomińskiej 7 — i dlatego pragnęłabym zagrać w jakim wesołym filmie. Nie myślę naturalnie o tem, żeby na pierwszy ogień dostać jakąś poważniejszą rolę. Wystarczy mi rola naj-

skromniejsza, byleby można się było w niej pokazać i uwypuklić swoje zdolności.

Sądząc z dotychczasowego życia, panna Halinka niebardzo liczyła się z możliwościami zdobycia kariery filmowej, bo pomyślała rozsądnie o zabezpieczeniu sobie możliwości życia i w tym właśnie celu ukończyła Szkołę Przemysłową przy ulicy Górnośląskiej. Narazie zamieszkuje przy rodzicach, pozostając na utrzymaniu ojca, który jest kasjerem w banku.

— Grywała pani już kiedy? — Dotychczas tylko w tea-

trach amatorskich. Zawsze wprawdzie cieszyłam się dość dużym

Helena Piątkówna

powodzeniem, ale to tak przecieć mało. W tej chwili fortuna prawdopodobnie zlekka mi się uśmiechnęła, bo dzięki konkursowi „Ostatnich Wiadomości” mają mi powierzyć krótką rolę w najbliższym filmie w wytwórni „Leofilm”.

— Będzie pani zatem mogła cieszyć się początkiem. Każda gwiazda zaczynała zawsze od rzeczy małych, od ról najdrobniejszych, prawie niedostrzegalnych, potem jednak patrzyła bardzo z wysoko! Kończymy naszą rozmowę i żegnamy miłą laureatkę.

Henryk Starosz

ELEKTROTECHNIK — HUMORYSTA

Szczerym wielbicielem, a może w przyszłości konkurentem Adolfa Dymy, jest 22-letni p. Henryk Starosz. Warszawianin, zamieszkuje obecnie w Zielonce, z zawodu elektrotechnik. Laureat nasz jest w tem szczęśliwym, albo nieszczęśliwym położeńiu, że zakosztował już rozkoszy powodzenia scenicznego.

— Występowałem — mówi — w rewji w kinie „Italja” pod kierownictwem Jankowskiego. Grywałem same role humorystyczne. Wskutek wyjazdu rewi na prowincję zmuszony byłem naturalnie przerwać swoje

występy, bo pracuję wraz z ojcem, który jest również elektrotechnikiem.

— W wypadku, gdyby pan miał możność poświęcenia się karierze filmowej, czy poruciłby pan pracę zawodową i szkolną swój talent?

— Zrobiłbym to natychmiast. O zagranium w filmie marzę od lat najmłodszych i wierzę, że marzenia moje zostaną wreszcie zrealizowane.

— Z kim chciałby pan najchętniej zagrać?

— Z Dymszą i z Pogorzelską. Ta para — to dla mnie niedościgniony wzór.

Zyczymy naszemu laureatowi szczerego powodzenia.

NA MAŁEJ WOKANDZIE...

Przegrał, a nie zapłacił

(A.E.) — Po cholere te taksowarze na swiat przychodzą? — mówił do szofera Janickiego dorożkarz Feliks Grzegorzewski. — Złe było bez was, czy co? Dobrze było. A teraz gdzie się ruszysz, to tylko benzynewym luften traci, aż czło-wieka zatyka.

— Tylko przez zatykanie! — odparł pan Janicki z głębi swej taksówki. — Myślałby kto, że jak pasażer drynda jadzie, to ma lepszy luft!

— Pewnie, że lepszy. Wia-ter mu świeżutki na twarz dmucha...

— Świeżutki? Akurat! Prosto od pańskiego konia!

Pan Grzegorzewski spoj-rzał na szofera pogardliwie.

— To niby, że pański gruchot lepszy od mojego rumaka?

— Wiadoma rzecz. Gruchot nie gruchot, ale nie potrzebuję go batem w pewne miejsce trzepać.

— Zato moja derożka przedziej jadzcie!

Szofer parsknął śmiechem.

— Przedziej? Pańska drynda? A to głupia satata dopiero!

— Tylko przez obrazy, panie taksiarz. O wiele mówię,

że przedziej, znakiem tego wiem co mówię. Masz pan pojęcie, jak krótko jadę mojem koniem z Warszawy do Deblina?

— No?

— Pół godziny.

— Nie świć pan, panie dzieli worek! Jakiem tasonem nól go dziny? Niemożliwa rzecz.

— Możem się założyć. Stoi zakład?

— Stoi. O złociszta.

— Dobra! Tera panu powiem, o co się rozchodzi:

— Wyjeżdżam sobie z Warszawy i jadę pół godziny. Później skąpa moja sfałygowana staje, więc zlażę z koła i resztę drogi dymam piechotka.

Znakiem tego z Warszawy do Deblina tylko pół godziny jadę!

Mimo oczywistej przegranej pan Janicki uścić złotówki nie chciał. Nadmiar złego opuścił arogancko szybkie i odwrócił się do dorożki tyłem, czem tak zdenerwował pana Grzegorzewskiego, że ten aż najechał na taksówkę, uszkadzając błotnik.

Sąd Starościński uznał czyn nerwowego dorożkarza za karalny i skazał go na dwudziestozłotową grzywnę z zamianą na cztery dni aresztu.

DANIEL BACHRACH

Śladami przestępców

Z pamiętników b. aspiranta
Warszawskiego Urzędu Śledczego

Kto zabił???

I.

Dowiedzionem jest, że na sto wypadków morderstwa, sprawca prawie zawsze pozostawia na miejscu przestępstwa ślady, czyli tak zwaną swą „kartę wizytową”, która doprowadza, przedziej, czy później, do jego ujęcia. Nawet w wypadkach zgóry obmyślanego i dobrze przygotowanego przestępstwa, morderca popełnia jakąś nieostrożność. Jakie są tego powody?

Zrozumiałem jest, iż przestępca, popełniwszy zbrodnię, stara się jak najprędzej opuścić miejsce zbrodni, że mimo zimnej krwi czuje zawsze pewien niepokój i to właśnie idzie na korzyść prowadzącego śledztwo, który w walce z przestę-

cą, nie obawiając się niczego, zachować może spokój i zimną krew.

W roku 1920 wielkie wrazenie w Warszawie wywarł nagły zgon znanego przemysłowca P. L. Przypuszczano początkowo, że zmarły popełnił samobójstwo. Sekcja zwłok wykazała otrucie arsenikiem.

W dwa tygodnie po śmierci p. L. wezwany zostałem do gabinetu naczelnika Urzędu Śledczego. Zastałem u niego mężczyznę w podeszłym wieku, którego mi naczelnik przedstawił jako prokurenta zmarłego.

— Słyszał pan zapewne o nagłym zgonie przemysłowca p. L.? — rozpoczął naczelnik, prosząc mnie, hym usiadł. — O-tóż obecny tu p. J. podejrzewa,

że zmarły nie miał powodu do popełnienia samobójstwa i że padł ofiarą zbrodni. Przytacza przytem pewne szczegóły i swoje spostrzeżenia, które po głębszem zastanowieniu się uznać należy, jako niepozabawione logiki. Oczywiście, że ze względu na osobę zmarłego i jego rodziny, postępować musimy bardzo ostrożnie, zechce pan zatem udać się z p. J. do swego gabinetu, gdzie opowie panu wszystko, a potem naradzimy się wspólnie, co czynić dalej.

Opuściłem wraz z p. J. gabinet naczelnika i po przybyciu do siebie wydałem polecenie dyżurnemu wywiadowcy, by mi nie przeszkadzano.

— A zatem słucham pana — rozpocząłem.

— Nie wiem, czy podejrzenie moje nie jest wytworem mej fantazji, ale znałem zmarłego przeszło 30 lat, gdyż tak długo pracuję w firmie. Firma nasza prosperowała bardzo dobrze, a zmarły do ostatniej chwili swego życia cieszył się dobrem zdrowiem i był zawsze optymistycznie usposobiony. Jeszcze na dzień przed swym zgo-

nem mówił ze mną bardzo szczerze o swych planach finansowych, w związku z którymi projektował w najbliższych dniach wyjazd zagranicę.

— To jeszcze nie jest dowodem, że p. L. w przystępie nagłego rozstroju nerwowego nie popełnił samobójstwa, gdyż często spotykamy się z takimi wypadkami, kiedy do popełnienia samobójstwa nie był żadnej istotnej przyczyny i o ile nie ma pan żadnych innych danych na poparcie swych podejrzeń, to wątpię bardzo, czy możliwe będzie wszczęcie śledztwa.

— Opowiem panu, na czem opieram swe podejrzenia. panie komisarzu, a wtedy sam pan najlepiej będzie mógł osądzić. Krytycznego wieczora byłem przypadkowo na dworcu Głównym. Nagle zauważyłem przy kasie pociągów dalekobieżnych pannę K., sekretarkę prywatną zmarłego. Była ubrana w szary kostium podróżny i trzymała w ręku walizeczkę. Oczom swoim wierzyłem nie chciałem, gdyż panna K. nic nie wspominała o zamierzonym wyjeździe. Zaintrygowany tem, wcisnąłem się

między pasażerów, stojących przy kasie, i słyszałem, że zażądała biletu II klasy do Gdańska, zapytała przytem, kiedy odchodzi następny pociąg. Dowiedziawszy się, że dopiero za 2 godziny, okazała silne zdenerwowanie i wolnym krokiem odeszła od kasy. Poszedłem w ślad za nią i koło kiosku z gazetami podszedłem do niej. Do kad pani się wybiłera, zapytałem pannę K. Zauważyłem zmianę na jej twarzy. Spojrzała na mnie wyniośle i odrzekła zimnym tonem, że prawdopodobnie się omyliłem i wziąłem ją za kogo innego. Nie jestem przecież ślepy, odpowiedziałem z uśmiechem. Zmierzyła mnie od stóp do głów i szybko oddała mi się.

— Może się pan rzeczywiście omylił? — zapytałem.

— Przyznam się panu komisarzowi, że narazie sam wątpiłem, czy nie zachodzi tylko niezwykle podobieństwo, lecz kiedy następnego dnia przyszedłem do biura i panna K. nie zjawiała się więcej, byłem przekonany, że się nie omyliłem.

Dalszy ciąg jutro.

Troskliwy hotel

Jeden z większych hoteli nojorskich ogłosił w prasie, że pasażerowie, którzy spóźnili się na pociąg i pozostali bez bagażu, znajdują w hotelu, najniezbędniejsze przedmioty, potrzebne im do użytku codziennego. A więc męczyzna znalazł: piżamę, szczotkę do włosów, grzebyk, szczotkę do zębów, brzytwę, pastę do zębów, mydło i krem do golenia. Kobieta zaś otrzymuje wszelkie przybory toaletowe i nocną koszulę.

Przy opuszczeniu hotelu goście powinni zostawić bieliznę, szczotki do włosów, grzebienie i brzytwy, które po dezynfekcji są znowu puszczane w obieg. Pozostałe przedmioty goście mogą zabrać ze sobą.

Czytajcie „Wesołe Wiadomości”

W obozie dla żebraków i włóczęgów

Korespondencja własna „Ostatnich Wiadomości”

Wiedeń we wrześniu

Żebractwo jest plagą społeczną, którą zwalcza się wszędzie. Nie jest to jednak walka łatwa. Żebractwo jest zjawiskiem bardzo złożonym. Dlaczego ktoś żebrze jest trudno zbadać. Niektórzy z lotnistwa do pracy, inni nie mają żadnej innej możliwości zarobkowej i przez ten proceder utrzymują się na powierzchni ziemskiej. Widzimy więc z tego, że aby usunąć żebractwo — trzeba usunąć nie żebraków, ale przyczyny, wywołujące żebranię.

Ostatnio rząd austriacki przystąpił do eksperymentu, mającego na celu zwalczenie żebractwa i włóczęgostwa. Zarówno ulice w Wiedniu, jak

i w innych wielkich miastach w Austrii roją się od żebraków i włóczęgów. To samo jest na szosach. Jadąc autem można spotkać na każdym kilometrze jakiegoś oberwańca z workiem na plecach.

Naturalnie, że taka publiczność na szosach nie przyczynia się do wzmożenia ruchu turystycznego. Austrija jest krajem, do którego zjeżdżają się podróżni z całego świata. Wpływ z turystyki odgrywa w bilansie austriackim handlowym bardzo poważną rolę. Nic więc dziwnego, że po oddaniu do użytku publicznego szosy najwyższej położonej w Europie, prowadzącej na lodowiec Grossglockner, rząd postanowił uwolnić turystów od plag żebraków i włóczęgów.

W nocy na 31 sierpnia żandarmerja w tyraljercie ruszyła na pokój żebraków w Górnej Austrii. Silnym pierścieniem otoczone zostały lasy i drogi. W wyniku tej obławy przyłapano 915 osób. Jak zazwyczaj przy takich okazjach, policja znalazła również daw

no poszukiwanych złoczyńców. Urządząc obławy, władze austriackie miały już opracowany plan dalszego działania.

Rząd wiedeński stworzył opodal Linzu w cichej i oddalonej o kilka kilometrów od większej drogi, wsi Schlögen obóz dla żebraków i włóczęgów. Obóz obliczony jest na 250 osób. Pomieszczenie stanowi 5 baraków, które otoczone są wysokim drutem. Jedynie te 2 i pół metrowe sztachety już z daleka wskazują, że jest to jakiś zakład karny. Mieszkańcy baraków muszą odpowiadać pewnym warunkom. A więc np. nie umieszcza się w Schlögen zawodowych żebraków, ludzi żonatych i chorowitych, ale również władze nie będą kierowały do tego zakładu

młodych adeptów włóczęgostwa.

Pobyt w zakładzie w Schlögen obliczony jest na 6 tygodni. Przez ten czas zamierza się przygotować pacjentów do normalnego życia. Autorzy tego eksperymentu zdają sobie sprawę, że jest to próba ciężka. Wychodzą jednak z założenia, że nie chodzi im o ratowanie takich, którzy tkwią już kołami w żebractwie lub włóczęgostwie, ale tych, którzy zostali wykończeni lub przez warunki materialne zmuszeni są do żebraczego trybu życia.

Na koszt utrzymania obozów w Schlögen daje państwo i społeczeństwo, które zostało obłożone specjalną daniną w wysokości 48 groszy rocznie. Zakład podlega bezpośrednio władzom bezpieczeństwa, które sprawują również opiekę nad wychowankami po opuszczeniu zakładu w Schlögen.

Władze policyjne w Linzu organizują biuro pośrednictwa pracy dla mieszkańców Schlögen, otrzymującej za jej przyrzeczenie, że pupilkowie ich będą mogli otrzymać pracę przy robotach publicznych, w warsztatach państwowych i t. p. Organizatorzy są więc jak najlepszego mniemania.

A mieszkańcy? Otóż trzeba stwierdzić, że też. Wprawdzie obóz istnieje zaledwie tydzień, ale wre tam praca, dawni włóczędzy i żebracy są bardzo zadowoleni. Chwilowo pracują nad mieszkaniami dla siebie, ale później będą budować drogi, regulować rzekę i t. p. Już dziś ci ludzie, myśląc, że trzeba będzie opuścić Schlögen, pytają: Co wtedy będzie? Znowu włóczęgostwo? Jakoś trudno im uwierzyć, że prawdę dadzą im możliwość dalszej pracy.

Wszyscy mieszkańcy obozu ubrani są jednakowo w dreluchy, na których widnieje pieczęć z napisem: „Zakład karny w Schlögen”. To na wszelki wypadek, gdyby któryś chciał zasmakować wolności.

Pobyt w obozie, jak już wspomnieliśmy, ma na celu powrót do normalnego, społecznego życia. Odpowiednio więc ułożony jest program pobytu. Zakładnicy wstają o pół do szóstej rano i kładą się spać o 9-tej wieczorem. Praca kończy się o 6-tej po południu z dwiema przerwami na posiłki. Od 7-tej do 9-tej odbywają się wykłady, pokazy, lekcje i t. p. Gimnastykę rozpoczyna się dzień, a modlitwą się kończy.

Kobiety, które uciekają od zgiełku życia wstępują do klasztoru, by uzyskać spokój duszy

Paryskich miłośników rewji spotkał w tych dniach wielki cios. Piękna i powabna Georgette Hurault, która ze sceny Folies Bergères czarowała publiczność wzięła na zawsze rozbrat ze sceną i wstąpiła... do klasztoru.

Nie jest ona pierwszą współczesną kobietą, która porzuciła sławę, pieniądze i luksus, by resztę swego żywota spędzić w odosobnionej celce klasztornej.

Pierwszą uczyniła taki krok przed dwoma laty, sławna artystka Edyta Mera. Piękna Edyta, w której teatr francuski pokładał wielkie nadzieje, oświadczyła pewnego dnia dyrektorowi teatru, że więcej nie będzie występować, ponieważ obrzydło jej światowe życie, ciągłe uganie się za pieniądzem i bezmyślne rozrywki. Chce resztę swego życia spędzić na pokucie i rozmyślaniu. Przyjacieli jak mogli starali się ją odwieść od tego zamiaru. Lecz ona z uporem obstawała przy swoim i pewnego dnia zamknęła się za nią furta klasztorna. Utalentowana artystka z pałem oddawała się praktykom religijnym i rozkoszowała wprost nowymi warunkami życia, tak krańcowo różniąciami

się od tych, w których dotychczas żyła. Lecz niedługo było jej danem przebywać w klasztorze. Pewnego dnia znaleziono ją martwą w celi: atak serca położył kres jej życiu. I szybciej niż sama przypuszczała, znalazła Edyta Mera ten wielki spokój, za którym tęskniła wśród ziemskich rozrywek...

Niebawem teatralny świat Paryża został po raz drugi poruszony tego samego rodzaju sensacją: Maryse Wendling, młoda i utalentowana artystka, porzuciła scenę. Ta, która zdawałoby się jest przeznaczona na korzystanie z uciech świata, poczuła nagle wstręt do złota i blichtru. Czuliła wprost dla siebie pogardę, że dała się wpręgnąć w kierat prób, przedstawień i towarzyskich obowiązków. Posiadła wszystko, o czym marzy tysiące kobiet: wspaniałe toalety, własny pałac, przepiękne auta i wiele, wiele pieniędzy...

Jakież było więc zdumienie jej przyjaciół, gdy pewnego dnia oświadczyła, że rzeka się swych bogactw i że chce spędzić resztę życia wśród biednych i upośledzonych przez los. Rozdała swe mienie pomiędzy biednych, wzięła rozbrat z tem

wszystkiem, co dotychczas było istotą jej życia, i wstąpiła do klasztoru. Lecz Maryse Wendling nie chciała zamknąć się w murach klasztoru, pragnęła nieść pomoc upośledzonym. W końcu pragnieniu jej stało się zadość; wysłano ją na odległą wyspę, gdzie znajdował się obóz dla trędowatych.

Trzecią koleją artystką, która zamieniła wygodne i światowe życie aktorki na skromny żywot mniszki, była Suzanne Delorme. Pewnego razu powierzono jej główną rolę dramatu, którego bohaterka jest mniszką. Suzanna włożyła w tę rolę całą swą duszę. Nigdy jeszcze artystka nie zdobyła takiego powodzenia, jak na premierze tej sztuki. Wszyscy wnszowali jej tego sukcesu, lecz Suzanna była smutna i zamyślona. Wycofała się z światowego życia i pewnego dnia zwróciła się do przyjaciółki, że ma zamiar wstąpić do klasztoru. Z taką siłą wzięła się bowiem do roli mniszki, że nie wyobrażała sobie, by istniało coś piękniejszego i wzniośszego, niż życie klasztorne. I rzeczywiście w kilka dni po premierze urzeczywistniła swój zamiar, wstępując do zakonu.

Paryż nie otrząsnął się jeszcze z żalu, po stracie tej genialnej artystki, gdy już „słowik Paryża”, Iwonna Hautin, znikła nagle ze sceny. Po kobiecie, która rej głośno czarował cały Paryż, znikł wszelki ślad. Mijały tygodnie znikła już nawet wszelka nadzieja, by się czegoś dowiedzieć o jej losie, aż nagle dyrektor teatru otrzymał list pisanym nieznanym mu piśmem. Otwiera go i patrzy ze zdumieniem: to od Iwony Hautin. Znakomita artystka donosiła, że podczas swego ostatniego występu, poczuła nagle wstręt do pozbawionego spokoju życia gwiazdy teatralnej, oświadczyła, że zaprzęgnęła duchowego wyciecznika. Jakiś wewnętrzny głos rozkazywał jej zapukać do furty klasztornej. W murach klasztoru znalazła dopiero wewnętrzny spokój i to szczęście, za którym od dawna tęskniła.

Ten sam wewnętrzny głos, który wskazał drogę życiową Iwonne Hautin, skłonił rów-

niez Georgette Hurault do przywdziania habitu mniszki. Jej dzieje są jednak może najbardziej porywające. Georgette, którą zaangażowano do Folies Bergères na miejsce Maryse Wendling, nagle znikła w wieku lat 21 ze sceny. Tego wieczora, gdy Georgette postanowiła rzucić dotychczasowy tryb życia, działały się zadziwiające rzeczy. Przed teatrem, u wejścia dla aktorów, stało duże, zamknięte auto, w którym siedziała jakaś kobieta, odkryta gestą zasłona. Gdy przedstawienie skończyło się, Georgette wsiadła do auta i od tego dnia nikt jej więcej nie ujrział.

Jej przyjaciele są przekonani, że tą tajemniczą kobietą z auta, była Maryse Wendling, która przybyła z obozu dla trędowatych, i zabrała swą przyjaciółkę w inny świat, świat zapomnienia.

Niewidomych promieni regulatorem ruchu kołowego

W wielu punktach Londynu, na skrzyżowaniach ulic, w których niema policjantów, mogą przechodnie nacisnąć elektryczny guzik, a wówczas zapala się czerwone światelko, ruch kołowy zatrzymuje się, a piesi przechodzą przez jezdnię. Obecnie robi się w Londynie próby z regulowaniem ruchu za pomocą niewidocznych promieni. Gdy przechodzień zbliży się na pewną odległość od skrzyżowania ulic, niewidoczne promienie będą miały zapalić samorzutnie

światne sygnały, które zatrzymają ruch kołowy.

Te promienie były już zastosowane do otwierania drzwi i t. p. Zużytkowanie tych promieni dla ruchu kołowego ma kolosalne znaczenie dla bezpieczeństwa przechodniów, ponieważ wielu przechodniów leni się nacisnąć guzik, a dzieci wogóle bez troski przebiegają jezdnię, nie oglądając się na pędzące auta. Przy zużytkowaniu niewidocznych promieni bezpieczeństwo przechodniów będzie całkowicie zapewnione.

Niezwyczajny testament piekarza

Pewien bogaty piekarz zmarł w tych dniach w Budapeszcie, zostawiając testament, który bezsprzecznie należy do jednego z najdziwniejszych. Ow piekarz posiadał mienie w wysokości 2 milionów pengö, które pozostawił w spadku swemu siostrzeńcowi, znanemu w Budapeszcie hulace i karciarzowi. Dlatego też, umierając, piekarz zaznaczył w testamencie, by za pozostawione przez niego pieniądze nabyto drzewo na opał. Siostrzeniec jego ma codziennie rąbać to drzewo i sprzedawać

je. Pieniądze ze sprzedanego drzewa przypadną mu w udziale. Spadkobierca musi więc przez długie lata ciężko pracować, by otrzymać cały spadek. Gdy spadkobierca nie zechce za dość uczynić ostatniemu życzeniu zmarłego piekarza, wtedy mienie ma przejść w własność drugiego siostrzeńca nieboszczyka, znanego adwokata budapeszteńskiego, któremu piekarz porucił pilnować hulakę, czy ten ostatni rzeczywiście spełnia warunek wymieniony w testamencie.

Piękne panie

złodziejkami strusich piór

W londyńskim ogrodzie zoologicznym w tych dniach zdarzył się dość szczególny wypadek, który nasunął zarządzającym ogrodem następujące pytanie: Czy można dopuszczać przedstawicieli płci pięknej do klatek ze strusiami?

Dozorca ogrodu zauważył, że pewna elegancko odziana pani, zbliżywszy się w towarzystwie znajomych do klatki ze strusiem, wyrwała pióra z przepyszego ogona ptaka.

Owa pani, Lili Greenbach, żona bogatego kuśnierza i matka dwojga dzieci została zaareztowana i oddana pod sąd, który skazał ją na grzywnę 30 szylingów.

Lili Greenbach wyraziła skrupa, lecz zarazem dziwiła się, że ogród zoologiczny wystawia kobiety na tak wielką po-

kusę, jak oglądanie strusiego ogona — żywego zapasu wspaniałych ozdób kapeluszy damskich.

— Jeśli wysoki sąd myśli — wykrzyknęła Lili Greenbach, — że jestem jedyną, która wyrwa pióra z żywych strusi, to sąd grubo się myli. Moje pióro kosztowało mnie tylko 30 szylingów i jest to, prawdę rzec, całkiem mała zapłata.

— Stojąca zaś obok mnie pani, — ciągnęła dalej, pani Greenbach — wyrwała temu samemu strusiovi przepyszne, olbrzymie pióro i odeszła przed zbliżeniem się dozorcy. Jeżeli ogród zoologiczny chce, by ogony strusiovi nie zostały ogolone z piór, musi umieścić ptaki w podwójnej klatce albo też nie dopuszczać kobiet do strusiovi.

Łamacz lodów odkrył nową ziemię

Z łamacza lodów „Sadko“, będącego obecnie w podróży polarnej, nadeszły wiadomości, że załoga odkryła nową ziemię. Korespondent moskiewskich „Izwestij“, który bierze udział w wyprawie, nadesłał swemu piśmu obszerny artykuł o odkryciu nowej ziemi polarnej:

„...Nastąpiły najbardziej gorące dni naszej wyprawy. Każda godzina była długą chwilą wyczekiwania. „Sadko“ zbliża się do samego środka „białej plamy“ (t. j. niezbadanej części globu ziemskiego), gdzie w każdej chwili można natknąć się na niespodzianki. Wszak dotychczas nie był tu ani jeden okręt, tu nie znajdował się dotychczas ani jeden człowiek.

Nagle zauważono oznaki mielizny. Kierownictwo ekspedycji zainteresowało się tym faktem. Skąd tutaj, w samym środku „białej plamy“ mogła się znaleźć mielizna? Czy jest to ciąg dalszy drugiej mielizny, leżącej sto mil na południe od wyspy Wize? Czy może mielizna ta za powiada bliskość nieznannej ziemi, leżącej pośrodku niedostępnego dotychczas, tajemniczego rejonu?

Aby zbadać mieliznę, kierownik wyprawy, Uszakow, postanowił skierować okręt w kierunku południowym. Z każdą chwilą głębokość morza się zmniejszała. Kiedy znajdowaliśmy się nad głębokością 30 metrów, zobaczyliśmy na horyzoncie wspólnie lodowce, spoczywające na mieliznie. O godzinie 7 wieczorem zobaczyliśmy na południowym wschodzie długi pas, wyraźnie zatysowujący się na horyzoncie.

Ziemia! „Sadko“ pełną parą zdał do nieznanego kontynentu. Ziemię widzieliśmy wszyscy. Ciągnęła się od południowego zachodu na północny wschód, niby pas

złoty. Potem pojawiły się niskie brzozy, pokryte zupełnie krami lodowemi.

Dnia 1 września o godzinie 8 wieczór „Sadko“ zbliżył się do lądu i zarzucił kotwicę w odległości jednej mili od brzegu.

Na nalegania członków wyprawy nowa ziemia nazwana została „Wyspą Uszakowa“. W związku z odkryciem wyspy „Uszakowa“, współpracownik moskiewskich „Izwestij“ rozmawiał ze znanym badaczem polarnym, prof. Wize, który m. in. powiedział:

„Podczas wyprawy „Szedowa“ w 1930 roku w północnej części Morza Karskiego odkryto podmorski grzbiet. Wyspa Uszakowa, odkryta obecnie

przez ekspedycję „Sadko“, leży na tym podmorskim grzbiecie, który ciągnie się od wysp nazwanych „Izwestija CIK“ przez wyspę Zjednoczenia do wyspy Wizego. Nowo odkryta wyspa jest prawdopodobnie północną odnogą tego podmorskiego grzbiecie, albo też leży blisko niego. Geologiczne badania wyspy będą zapewne ciekawe, bowiem wyspa jest łącznikiem między Ziemią Północno-wschodnią a Ziemią Franciszka Józefa. Fakt, że oprócz wyspy Wizego istnieje jeszcze druga wyspa, a może cały szereg wysp w skrajnej części Morza Karskiego, ma wielkie znaczenie dla badań równowagi lodów na Morzu Karskim.“

Tragiczne skutki kuracji odtłuszczającej

Alma Chedwigue, 26-letnia mieszkanka Londynu, była nieco zbyt tęgą, ważyła bowiem 70 kilo. Ta waga wydawała się Almie zbyt wielką. Za wszelką cenę chciała stać się smukłą i „nowocześnie“ zbudowaną. Używała więc wszelkich sportów, przebywała na specjalnej diecie, lecz nic nie pomagało. Waga nie chciała spaść.

Pewnego dnia Alma przeczytała w gazecie, że istnieją specjalne tabletki, które znakomicie przyczyniają się do osiągnięcia wymarzonej „linji“.

Alma zaczęła więc je gorliwie zżywać. Te tabletki zżywane w umiarkowanej ilości są nieszkodliwe dla zdrowia, lecz nadmiar ich ilości w szybkim cza-

sie rujnuje organizm. I tak się stało z Almą.

Wreszcie osiągnęła ona swój cel i schudła. Lecz to jej nie wystarczyło. Chciała ważyć 50 kilo i dalej zżywała tabletki.

Skutek tej kuracji odtłuszczającej okazał się straszny. Alma zaczęła raptownie chudnąć i ważyła już tylko 33 kilo. Lekarze zabronili jej używania tabletek i polecieli odpowiednio się odżywiać, gdyż w przeciwnym razie umrze ona z osłabienia. Lecz Alma była już tak przyzwyczajona do zżywania tabletek, że pobieranie ich stało się dla niej wprost nałogiem, którego nie mogła w sobie zwalczyć.

Przyjaciele i krewni Almy wdali zaciętą walkę nałogowi młodej dziewczyny. Narzeczony Almy, jak tylko znajdował u niej te fatalne tabletki, wyrzucał je za okno. Krewni prosili okolicznych aptekarzy, by nie sprzedawano jej tych tabletek. Lecz te wszystkie wysiłki były bezcelowe. Alma biegała na skraj miasta i tam zaopatrywała się w nieszczęsne tabletki, które można było nabyć bez recepty lekarskiej.

I w tych dniach ta nałogowa zwolenniczka smukłej „linji“ wyzionęła ducha, ponieważ jej organizm był już całkowicie zrujnowany wskutek tego ciągłego zżywania preparatu, jak również wskutek nieodpowiedniego odżywiania się dziewczyny, która spożywała wyłącznie owoce.

Człowiek, który ważył 250 kg.

W tych dniach zmarł w Paryżu Fryderyk Raymond, który szczył się mianem najcięższego człowieka świata. Raymond, cieszący się przez całe życie kwitnącym zdrowiem, niedawno ciężko zachorował i zmarł w wieku lat 53.

Od wczesnej młodości jego waga budziła ogólny podziw. W czasach swego najbujniejszego rozkwitu ważył on około 250 kilogramów. To też jego występy w różnych kabaretach całego świata ścigały zawsze tłumy ludzi, którzy przychodzili podziwiać tego kolosa. A było też co podziwiać. Obwód jego klatki piersiowej wynosił tylko 2,15 metra, obwód zaś bioder — 2,88 mtr. Niemniej podziw budziły jego ramiona: obwód ramienia wynosił 89 centymetrów, a przedramię było tylko o 5 centymetrów chudsze. Ta kolosalna budowa

ciała nie wpływała ujemnie na stan zdrowia Raymonda. Czuli się on zawsze świetnie i był w doskonałym humorze.

Lecz ten olbrzymi człowiek miał innego rodzaju przykrości: zajmował on zbyt dużo miejsca. W tramwajach, autobusach, w lokalach rozrywkowych wszędzie dochodziło do katastrof, nie mówiąc już o tem, że musiał płacić za dziesiątki krzeseł, które rozlażyły się wprost pod ciężarem jego ciała.

Nie mógł on również zżywać przyjemności jazdy samo chodowej. Przez normalne drzewiczki auta nie mógł się bowiem przedostać, a miał zbyt szczupłe zasoby finansowe, by zbudować specjalne auto dla siebie. Jego tusza i tak już drogo kosztowała, gdyż musiał stalować dla siebie odzież począwszy od kapeluszy, a sko-

czywszy na pantoflach. To też Raymond oszczędzał jak tylko mógł. I z tego naprzykład względu nie ważył się już od trzydziestu lat. Co to ma wspólnego z oszczędnością? Ma jednak wiele. Raymond mógł się ważyć tylko na wagaach elektrycznych, a te ugięły się pod jego ciężarem, psuły się i olbrzym musiał płacić za ich reparację, która jest bardzo kosztowna. Wolał więc za niechać ważenia się i jego tuszę osądzano tylko na oko.

Djabeł rzuca kamienie ze szczytów w doliny Zabobony, w które świeć wierzły lud Rusi Podkarpackiej

Na Rusi Podkarpackiej są góry, dzikie, poszarpane, wiejące pustką. Według wierzeń ludu mieszkają w nich djaby, a dla tego tak często biją tam pioruny. Wielu wieśniaków tak święcie w to wierzy, że za nic na świecie nie przesłżyby przez taką górę — ani w dzień, ani w nocy. W nocy są tam stale djaby, które napewno zabiłyby człowieka i wtrąciły do piekieł. Nawet w samo południe wyprawiają tam straszliwe harce. Znalezli się ludzie, którzy na własne oczy widzieli, jak djaby, złoścąc się i wyjąc straszliwie, zrzucali olbrzymie kamienie z wierzchołków w doliny. Tylko kawałek kredy święconej może ocalić przypadkowe go przechodnia.

Głowę miał wielką, jak snop siana... Młody Hucul, opowiada, co zdarzyło się ojcu — „nianiowi“, kiedy szedł pewnego razu głębokim lasem gdzieś tam za Bohdanem:

„Nianio szedł, a ponieważ bał się ogromnie, więc, idąc, modlił się. Naraz w środku lasu zawał straszny wicher który pniósł go jak piórko do góry i

rzucił nim następnie o ziemię. „Nianio“ zaczął się jeszcze głosić modlić, kiedy naraz zjawił się przed nim chłop, jak góra, z głową wielkości snopu siana, ręce miał, jak słupy, a włosy, jak postronki długie, sztywne, powiewające na wietrze. Nianio rzucił się na ziemię, że bami szczeka, że mało sobie języka nie przegryzie, a ostatnim wysiłkiem wyrzucił z siebie następujące słowa: Chwał Hospodyna, wsze, co dycha“. Po tem zakleciu duch zniknął.“

No, nie dziwnego, mówi parobek. „Człowiek nie chodzić w nocy głębokim lasem. Nieczysty nigdy nie śpi, czyha, jakby człowieka dostać do swych rąk. Gdyby mnie się stało coś takiego, umarłbym ze strachu“ — kończy chłopak, a zęby mu przytem szczekają...“

„Bosorki“ jeździły na nim, jak na koniu...“

Szedł raz Rusin z Turzych Remet do Pereczyna, a dla dodania sobie odwagi wstąpił na chwilkę do przydrożnej karczmy. Po „pociągnięciu“ puścił się w dalszą drogę. Szedł, a naraz zeszedł z drogi do głębokich wyrw skalnych, gdzie ogoniaste „bosorki“ — czarownice, odprawiały właśnie weselisko, które im „popsuły“. Co potem się stało, trudno nawet opowiedzieć słowami. „Bosorki“ otoczyły go, biły strasznie, a potem jedna na drugiej, jeździły na nim jak na koniu. Na całe szczęście zapiał właśnie kur i to go ocaliło od pewnej śmierci. W tej dziękującej rozpadlinie skalnej zagrzebała kukułcza matka swe nieochrzczone dziecko, które teraz za pokutę błąka się „bosorkami“.

Romantyczna ucieczka maharadży

Zabrał kasę państwową i zbiegł z piękną bajaderą

Kilka dni temu, angielski wice-król Indji otrzymał sensacyjną depezę: „Tukoji Rao Puar, maharadża z Dewas, w Indjach centralnych, opuścił nagle swój kraj w towarzystwie młodej tancerki, zabierając cały skarbiec, wartości około 200 milionów złotych...“

Romantyczna ucieczka potentata indyjskiego ma następującą historję:

Kilka lat temu, maharadża zwrócił uwagę na młodą tancerkę swego baletu, niejaką Yonki; dziewczyna ta, licząca zaledwie 15 lat, zrobiła wielkie wrażenie na 60-letnim potentacie, który zakochał się w niej na zabój. Yonki została niebawem faworytką maharadży; lecz nie zadawalając się bogactwem i klejnotami, młoda kurtyzana ujawniła niebawem ambicje polityczne. Pod jej wpływem maharadża Puar usunął się całkiem od swojej rodziny i obsadził cały szereg odpowiednich posad w swoim kraju członkami rodziny tancerki.

Przed kilku miesiącami, syn monarchy, następca tronu Wikram Singh, uknuł, pod wpływem swej żony, księżniczki z Indore, sprzysiężenie przeciwko pięknej bajaderze. Lecz Yonki, dowiedziawszy się przez swoich szpiegów o projektach

księcia, kazała go, wraz z całą rodziną, uwięzić.

Mimo to, sytuacja kurtyzany stała się krytyczna, bo naród, podburzony przez derwiszów, groził rewolucją i krwawą represję zakochanego starca, który pozostawał całkowicie pod wpływem bajadery, wywołały kilkakrotnie zaburzenia w Dewas.

Gdy wreszcie przed kilku dniami fanatyczny derwisz wykonał zamach na Yonki, raniąc ją kulą rewolwerową w ramię niedobrana para postanowiła ratować się ucieczką. Agent maharadży kupił potajemnie w Bombaju aparat lotniczy, który wylądował nocą w Dewas. Nad ranem, Puar ze swoją ba-

jaderą i dwiema ogromnymi walizami, zawierającymi skarbiec państwowy, odlecieli do Pondicherry, kolonii francuskiej położonej nad golfem bengalskim.

Gdy wice-król angielski dowiedział się o miejscu pobytu zakochanego maharadży, zażądał by monarcha w przeciagu 48 godzin wrócił sam do Dewas, grożąc mu, w przeciwnym razie pozbawieniem tronu. Lecz stary maharadża odpowiedział natychmiast, że zrzeka się wszystkich swoich praw i odjechał w towarzystwie pięknej Yonki, następnym parowcem do Europy, ażeby spędzić miodowy miesiąc na Rivierze...

Państwo bez armji...

Książę Louis oszczędza

Podczas gdy wszystkie narody europejskie zbroją się gorączkowo, książę panujący w Monako postanowił posłać swoją armję... na grzybki. Od pewnego czasu bowiem kasyno w Monte Carlo nie przynosi wielkich dochodów i dlatego książę Louis jest zmuszony zapro-

wadzić oszczędności w swoim miniaturowym państwie. Mając wybór; zredukować krupierów kasyna, lub swoich żołnierzy, Louis zdecydował się na rozbrojenie i całą „armję“ księstwa Monako, liczącą trzech oficerów i 75 ludzi pójdzie za trzy miesiące „w odstawkę“.

Tym sposobem książę zaoszczędzi rocznie półtora miliona franków; ale Monako wejdzie do szeregów państw liczących pośród swych mieszkańców „bezrobotnych“ i może z tego powodu wybuchnie... rewolucja.

OBŁĘDENA MIŁOŚĆ

STRESZCZENIE.

Hrabia Kazimierz Forowski, właściciel pięknego zamku na Kresach wschodnich, potomek możnego rodu magnackiego, czcił się z czarującą uroczą Gruzinką, Mirą. Podczas wielkiego balu, jaki się odbył zaraz po ślubie, hr. Stefan Wandycz założył się z trzema kolegami, że w ciągu 24 godzin zdobędzie młodą hrabinę, pomimo, iż uci oazi za szczyt wlewności.

Nazajutrz z rana hrabia Kazimierz wyjechał na polowanie. Po kilku godzinach hrabina Mira otrzymała wiadomość, że jej mężowi przytrafił się jakiś wypadek. Wzywano ją do natychmiastowego przybycia.

Hrabina Mira mknęła z przerażeniem do męża, gdy wreszcie go ujrzała wskazał jej jakąś lepiankę ukrytą w lesie. Weszła tam, lecz ku swemu zdumieniu nie zastała w niej męża. Znalazł się natomiast jakiś zamaskowany osobnik, który na wszystkie jej pytania odpowiadał milczeniem, a wkońcu rzucił się na nią.

Hrabia Kazimierz zwrócił z polowania. Cała służba była zdziwiona, że przyjechał zdrowy i cały, on zaś był niemal przerażony, widząc, że żony nie ma w domu. Gdy dowiedział się o wszystkim, natychmiast z całą służbą pomknął na poszukiwanie żony.

Hrabia Kazimierz odnalazł lepiankę i z przerażeniem stwierdził, że jego żona padła ofiarą brutalnego gwałtu.

Hrabina odzyskała przytomność, uświadomiła sobie, co się stało, nie umiała wszakże podać żadnych szczegółów co do osoby napastnika. Kazimierz oznajmił, że póki ten lotr nie umrze, nie może być mowy o miłości między hrabiostwem.

Oboje wrócili do domu, ukrywając starannie przed służbą, co się stało.

Hrabia Kazimierz przypominał sobie przeraźliwe chwile z okresu swego dzieciństwa, które zostawiły w jego duszy piętno niezatarte... wspomnienia, jak straszłyo zawsze w starym zamku... jak złe fatum, ciężące na jego rodzice smagało bezlitośnie jednego po drugim... jak te budzące dreszcz zgrozy myśli prześladowały go podczas włóczęg jaknajdalszych... jak z ledwością otrząsnął się z nich dopiero niedawno... gdy blask miłości opromienił jego mroczne i ponure życie dotychczasowe...

Tu, w tem wiekowem zamczysku, tu właśnie jego dziad popełnił samobójstwo, a jego ojciec zginął w straszliwym wypadku z głową strzaskaną o mur, na który cisnął go koń rozbrykany.

Uciekł od tego zamku, tryskającego krwią jego przodków, uciekł jaknajdalej.

A ledwo wrócił, los nieubłagany udowodnił, że przekleństwo nad jego rodem trwa.

Spoglądając na poszczerbione mury straszego zamczyska, hrabia Kazimierz rzekł:

— Nie powinienem być do ciebie wracać, przeklęta ruino...

Powiedział to na głos. Tak, że nawet hrabina Mira usłyszała jego słowa... Piękne jej oczy napelnily się łzami.

Już teraz wiedziała:

— Nigdy, nigdy nie zapomni...

Jeżeli ofiara ohydneho gwałtu była zgnębiona i zmiażdżona, to nielepiej czuł się również sprawca potwornej zbrodni.

Targany palącym wstydem i wstrząsającami wyrzutami sumienia, hrabia Wandycz błąkał się po lesie, wyszukując najmroczniejszych gąszczów,

aby ukryć się w głębi boru... jakby bał się światła dziennego... jakby chciał się zaszyć w najszybszą gęstwinę, aby uciec od dręczących wspomnień obrzydliwego zamachu na cześć hrabiny Miry.

Włóczył się z głową spuszczoną, jak Kain po zamordowaniu brata, przybity przekleństwem boskiem.

Wszystko w nim nagle jakby się najzupełniej odmieniło.

Był sam nie do poznania i nie poznawał innych. Z trudem uświadomił sobie, że człowiek, którego nagle spotkał jest oczekującym go goncem, wysłanym uprzednio do Forowic po hrabinę Mirę.

Czekał tu na niego z dwoma końmi, swoim i hrabięgo.

Hrabia Wandycz skoczył na konia i mruknął tylko swemu współnikowi:

— Za mną...

Tamten spełnił zlecenie.

Wkrótce już byli w Wandyszczach, także starej posiadłości, ale całkowicie przebudowanej i odświeżonej, niemającej w sobie nic z majestatem grozy zamczyska forowieckiego.

Hrabia Wandycz, wcześniej osierocony, zamieszkiwał ten pałac sam, ale... rzadko. Przebywał przeważnie w Warszawie, a zjeżdżał tu tylko w okresie polowań.

Był jeszcze dość zamożny, ale mówiono, że lwia część ojcowizny już roztrwonił. Był graczem i hulaką, wydawał też bardzo dużo na kobiety, które uwodził masowo.

Zdrow, jak byk, młody i silny, wesoły i pełen temperamentu, doskonale znosił noce bezsenne spędzane w pijatykach i orgiach.

Lubiano go, bo był bardzo towarzyski i wszędzie go chętnie zapraszano.

Wnet po przybyciu do siebie, oddał konia służbie, a swego towarzysza wziął do siebie i zamknął się w swoim gabinecie.

Rzekł mu:

— Przyrzekłem ci dwa tysiące?

— Pan hrabia był tak łaskaw.

— Będę ci dawał tę sumę corocznie, o ile zobowiąziesz się do natychmiastowego wyjazdu stąd i to tak, aby cię nikt nie widział, nikt z tobą nie rozmawiał, potem zaś musisz mi solennie przyrzec, że nigdy tu nie wrócisz, żeby nawet nie wiem, co...

Tamten chwilę się namyślał, poczem rzekł:

— Nic mnie tu właściwie nie zatrzymuje. Nie mam tu rodziny ani przyjaciół...

— Przyjmujesz więc moje warunki?

— Przyjmuję.

— Dokąd zamierzasz się udać?

— Do Warszawy, o ile to hrabiemu nie robi różnicy...

— Najmniejszej. Tam najłatwiej się ukryć. Kiedy jedziesz?

— Natychmiast.

— Dobrze, pojedź z tobą, aby cię odwieźć na

kolej, a potem postaram się wkrótce załatwić formalności u rejenta.

Zadzwoił na służbę, aby zaprzęgnięto do powozu, dodając, że sam będzie powoził.

Była trzecia gdy pojechali. Obaj byli bez obiadu. Ale hrabia nie odczuwał najmniejszego głodu.

Gdy już tamten był w pociągu, hrabia Wandycz odetchnął z ulgą. Wydawało mu się, że teraz, gdy jedyny świadek został usunięty, nie potrzebuje się już niczego obawiać.

Omylił się wszakże.

Ustąpiła obawa, ale nie pierchnął żal. Czerpie się to tłumaczy?

Czy to czar urody hrabiny sprawił, że hr. Wandycz był teraz tak do głębi wstrząśnięty i wzruszony?

Spłynęły mu do serca uczucia, jakich przedtem nigdy nie zaznawał...

Uświadomił sobie nagle, że oddałby całe życie za to, żeby tej kobiecie, którą splugawił tak ohydnie, nawet włos z głowy nie spadł... że dałby sobie utoczyć krwi aż do ostatniej kropli, byle tylko oszczędzić najmniejszej troski i osuszyć łzę czarującej kobiecie, której tak okrutnie strząsnął całe jej szczęście... że poniósłby najcięższe cierpienia, aby ulżyć losowi kobiety, którą lekkomyślnie skazał na kaźń najstraszliwszą... i że nie marzył teraz o niczem innym, jak o tem, aby móc kiedyś uzyskać jej przebaczenie...

Ale było to marzenie szaleńcze... Jakże mógł przestać być dla niej szczytem odrazy i obrzydzenia...?

Jacke śmiał on... on... marzyć o tem, aby ją pokochać, być przez nią kochany?

A jednak nie mógł odpędzić od siebie tego marzenia ściętej głowy...

Niem teraz tylko żył, bo gdyby nie ta nierozumna nadzieja, która stała się nagle celem jego życia, jużby sobie odrazu palnął w łeb.

Kobietę, którą zbrukował i zhańbił w porwywie nagłego szału i bestjałskiego rozwydrzenia, pragnął teraz wielbić, ubóstwiać, tarzać się u nóg, całować proch jej stóp... Cóż dałby za to, aby nigdy nie dowiedziała się, że on, właśnie on jest jej katem i gwałcicielem? Ona, tak od niego teraz daleka, jak błękit niebiański od błotnistej kałuży, blask słoneczny od cuchnącego bajora...

Hrabia Wandycz był taki zgnębiony i zmiażdżony swymi niezwykłymi przeżyciami, że najzupełniej zapomniął, iż na dziesiątą wieczór tego dnia zaprosił do siebie przyjaciół, aby im oznajmić, jaki jest wynik zakładu, głupiego i podłego akładu, jaki między nimi stanął.

Punktualnie o dziesiątej rozległ się tętent koni i loskot zajeżdżającego przed ganek powozu. Jednocześnie słyhać było wybuchy wesołego śmiechu i ożywione głosy, świadczące, że przyjaciele hrabięgo Wandycza nie zapomnieli o zakładzie.

Dalszy ciąg jutro

KRZYK W NOCY

Wstrząsające grozą dzieje straszliwej tajemnicy

Póki na wsi Zosi udało się dojść do porozumienia z braćmi Czarnomskimi, w Warszawie jednak zbierały się chmury...

Zbliżał się proces Lutyna, który postanowił brońić się do ostatniej kropli krwi, nie bacząc na nic i nikogo.

Gdy tylko dowiedział się, że Lareckiemu przywrócono cześć, rozumiał, że tem samem sytuacja jego pogorszyła się znacznie.

Powiedział sobie:

— Ha, trudno... tonący brzytwy się chwyta... Nie będę zważał na żadne zasady. Jestem na wolności tylko dzięki pieniądзом Czarnomskiej, to prawda.

Ale zapłaciła mi jedynie za to, że przemiłczałam jej udział w procesie o przywrócenie cci Lareckiemu, nie dotyczy to wszakże bynajmniej mojego procesu.

Po dłuższym namyśle i naradzie ze swoim adwokatem, który mu powiedział, że jego sprawa wygląda bardzo kiepsko, Lutyn postanowił zobaczyć się z Janiną.

W pierwszej chwili chciał odrazu pojechać do niej na wieś, ale potem doszedł do wniosku, że lepiej będzie może rozmówić się z nią w Warszawie bez świadków.

Napisał więc do niej krótki list tej treści:

„Szanowna Pani, o ile Pani wiadomo grozi mi w najbliższych dniach sprawa bardzo poważna. Oskarżenie o zabójstwo Kołowicza, które przez tyle lat ciążyło na Lareckim, obecnie zostało przerzucone na mnie. Lareckiemu przywrócono cześć w całej pełni, moja natomiast jest poważnie zagrożona. Chciałbym się z panią zobaczyć w tej sprawie i odbyć dłuższą a decydującą rozmowę. Czy Pani woli, abyśmy rozmawiali na wsi, czy może lepiej u mnie w Warszawie? Myślę, że to drugie byłoby bardziej wskazane, ale ostatecznie nie chcąc pani facygować, pozostawiam to pani do wyboru“.

Czarnomska, otrzymawszy ten list, struchlała...

Oczywiście, że nie chciała pod żadnym pozorem dopuścić do tego, aby ta rozmowa odbyła się na wsi. Już chociażby dlatego, aby przypadkiem który z jej synów nie był świadkiem jej rozmowy z tym niegodziwcem.

To też odpowiedziała mu natychmiast, że przyjedzie do Warszawy.

Lecz jak znaleźć powód do odjazdu?

Biedziła się właśnie nad tem, gdy nagle do jej pokoju wpadł Ryszard, nawet bez zapukania...

Był tak zmieniony na twarzy, że pani Janina przeczuła najgorsze...

Nie pukał, był aż cały purpurowy...

Z przerażenia nawet słowa z siebie wydobyć nie mogła.

W swym lęku nie dostrzegła nawet, że oczy Ryszarda promieniały radością i szczęściem.

Już na progu zawołał:

— Mamusiu, jestem najszczęśliwszym człowiekiem na świecie...

Pani Czarnomska nie wiedziała, czy wierzyć swym uszom...

Co? Co on powiedział?

Wnet wszakże domyśliła się, że musiało się stać coś rzeczywiście wielce radosnego, bo oto Ryszard rzucił jej się na szyję, ściskając ją i całując.

Czy to sen?

On, Ryszard, który dopiero co cisnął jej w twarz najstraszliwszem oskarżeniem, całuje ją i tuli do siebie?...

Cóż to się stać mogło?

Dalszy ciąg jutro

Pełna Tabela Loterii

6-ty dzień ciągnięcia

II-gie ciągnięcie

10.000 na n-ry: 12817 59867, 5.000 na n-ry: 18852 44282 161371

Po 200 złotych:

44 160 421 735 856 79 978 1076 117

20142 46 231 607 71 21362 482 562

688 758 82 802 13 22034 206 13 396 430

81 547 69 995 23012 148 72 476 347 49

604 73 769 13091 116 293 371 520 711

83 99 814 918 14137 285 474 692 785 830

924 15024 56 66 110 208 38 45 402 503

14 34 664 756 823 966 16141 281 328

39 708 13 898 983 17195 280 329 431

32 830 33 57 636 721 979 18063 197 704

842 56 19443 540 89 90

20142 46 231 607 71 21362 482 562

688 758 82 802 13 22034 206 13 396 430

892 935 91045 131 325 458 588 604 17

100149 517 41 54 680 54 716 817 985

101036 137 262 96 332 580 678 706 961

35 85 932 102281 540 657 795 866 861

569 672 1135 264 332 412 2013 154 343

III-cie ciągnięcie

Po 200 złotych:

569 672 1135 264 332 412 2013 154 343

460 738 866 89 934 74 3081 105 200 498

517 73 4039 118 398 412 682 863 975

5027 30 356 544 84 87 668 6183 223 76

398 729 7126 238 219 778 86 8086 959

9415 674 736 910

10415 698 762 948 11115 774 13210

307 89 877 922 35 53 13346 51 88 572 648

14120 486 748 15157 688 940 16120 286

336 574 951 17209 308 667 78 18031 133

253 663 821 943 44 89 19055 616 832

20140 83 261 21151 527 830 979 22006

46 444 538 607 23009 87 114 491 841

24296 371 835 25163 430 36 601 885

26021 231 78 403 21 822 991 27026 500

824 950 96 26147 332 65 589 614 904

IV-e ciągnięcie

Po 200 złotych:

99 215 772 2030 93 195 226 536 989

3099 122 219 359 496 560 606 4066 87

486 507 5096 6059 238 411 978 7213 40

724 943 6013 165 783 9523 808

10231 718 11018 795 800 12117 202

401 75 751 95 934 13112 593 853 14099

160 201 466 568 622 903 15305 22 799

16345 62 639 886 1855 19078 969 20032

407 936 21118 81 516 745 22789 23014

408 34 948 82 24005 120 64 350 498 679

25029 176 221 321 446 572 623 711 859

26016 45 422 86 668 942 54 27064 146

225 58 380 509 28389 430 16 851 29226

308 488 605 58 774 863 936

30007 439 31498 32040 209 74 405 32

563 641 33103 51 72 532 70 684 956

Teatr WIELKA REWJA. Wkrótce sensacyjna premiera KAWIARENKA BENATZKY'EGO

POLSKIZWIĄZEKPIŁKINOWEJ organizuje wycieczkę na mecz piłkarski POLSKA-NIEMCY do Wrocławia za zł. 75.-

K O B I A D Y K. Mięsne i Jarzkie. obfite i smaczne. siadło mleku z kartof. 25 pl. Zielna 4, od 12 do 20.

R A D J O. PIĄTEK 15 września 1935 roku. 6.30 Pieśń. 6.35 Podbudka. 6.34 Gimnastyka.

„NA FRONCIE WALKI ZE ŚMIERCIA”. Walka z drobnoustrojami, niszczacami nasz organizm jest trudna i niebezpieczna.

proszki KOWALSKINA. STOWIE NIE DRZY UPORCZYWYCH BOLACH GŁOWY.

LEKKIE PIOSENKI. Audycje lekkie należą do najbardziej przyjemnych a nieraz i pożytecznych rozrywek radiosłuchacza.

Czytanie „Wesołe Wiadomości” Cena 10 gr.